1835. **No. 14.**

LEEUWARDER COURANT

DINGSDAG **den 17 FEBRUARIJ.**

De Staatsraad Gouverneur van Vriesland, brengt, bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de loting voor de Nationale Militie, ligting 1835, in de onderscheidene Militie-Kantons der Provincie zal plaats hebben invoege hierna volgt:

MILITIE-KANTONS 1—8.

KANTONS.	STEDEN EN GRIETENIJEN.	DAGEN.	UREN.	PLAATSEN alwaar de Loting gehouden wordt.
4.	Harlingen........ Barradeel........	Vrijdag 27 Febr. 1835.	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure.	Harlingen. (Stadshuis)
3.	Franeker........ Franekeradeel.... Menaldumadeel...	Zaturdag 28 Febr. 1835.	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure. middags 12 ure.	Franeker. (Stadshuis)
1.	Leeuwarden......	Maandag 2 Maart 1835.	's morgens 9 ure.	Leeuwarden. (Stadshuis)
2.	Leeuwarderadeel.. Tietjerksteradeel..	Dingsdag 3 Maart 1835.	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure.	Leeuwarden. (Stadshuis)
5.	Ferwerderadeel... 't Bildt.........	Woensdag 4 Maart 1835.	's morgens 10 ure. voormidd. 11½ ure.	Hallum.
7.	Dantumadeel..... Westdongeradeel...	Donderdag 5 Maart 1835.	's morgens 10 ure. voormidd. 11½ ure.	Rinsumag. (Grietenijh.)
6.	Dokkum........ Oostdongeradeel.. Ameland......... Schiermonnikoog .	Vrijdag 6 Maart 1835.	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure. middags 12 ure. middags 12½ ure.	Dokkum. (Stadshuis)
8.	Achtkarspelen.... Kollumerland	Zaturdag 7 Maart 1835	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure.	Buitenpost.

MILITIE KANTONS 9—16.

KANTONS.	STEDEN EN GRIETENIJEN.	DAGEN.	UREN.	PLAATSEN alwaar de Loting gehouden wordt.
15.	Rauwerderhem ... Baarderadeel ..... Idaarderadeel.....	Donderdag 26 Febr. 1835	's morgens 9 ure. 's morgens 10 ure. voormidd. 11 ure.	Rauwerd. (Grietenijh.)
16.	Sneek........... IJlst............ Wijmbritseradeel..	Vrijdag 27 Febr. 1835	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure. voormidd. 11 ure.	Sneek. (Concertzaal.)
14.	Bolsward........ Hennaarderadeel .. Wonseradeel	Zaturdag 28 Febr. 1835	's morgens 9 ure. 's morgens 10 ure. voormidd. 11 ure.	Bolsward. (Stadshuis.)
13.	Hindelopen ...... Stavoren......... Hemelumer Oldephaert en Noordw. Workum	Maandag 2 Maart 1835.	's morgens 9 ure. 's morgens 9½ ure. 's morgens 10 ure. voormidd. 11 ure.	Hindelopen. (Stadshuis)
12.	Sloten........... Gaasterland ...... Doniawerstal..... Lemsterland......	Dingsdag 3 Maart 1835.	's morgens 9 ure. 's morgens 9½ ure. voormidd. 10½ ure. voormidd. 11½ ure.	Sloten. (Stadshuis)
11.	Ængwirden...... Haskerland....... Utingeradeel	Woensdag 4 Maart 1835.	's morgens 9 ure. 's morgens 10 ure. voormidd. 11½ ure.	Heerenveen (Grietenijhuis)
11.	Schoterland......	Donderdag 5 Maart 1835.	's morgens 9 ure.	
10.	Ooststellingwerf .. Weststellingwerf. .	Vrijdag 6 Maart 1835.	's morgens 9 ure. 's morgens 10 ure.	Oldeberkoop (Grietenijhuis)
9.	Smallingerland.... Opsterland.......	Zaturdag 7 Maart 1835.	's morgens 9 ure. voormidd. 11 ure.	Beetsterzwaag. (in de Dorps School.)

Wordende de belanghebbenden verder herinnerd, dat zij alle, zoo mogelijk, bij de Loting tegenwoordig moeten zijn, en dat voor dezoodanigen, welke niet verschijnen, en die aan hunne Ouders of Voogden, of aan respectabele Personen, geene bijzondere volmagt hebben gegeven, om voor hen te Loten, door een der Gecommitteerden uit het Bestuur der plaats geloot zal worden; en voorts dat de Bewijzen, die tot het verkrijgen van vrijstelling voor degenen, die daarop aanspraak mogen hebben, benoodigd zijn, door hen bij tijds, ingewonnen en binnen de *vijf* eerstkomende dagen na den afloop der loting, voor de Stad of Grietenij, tot welke zij behooren in behoorlijke orde moeten worden ingeleverd, aan het Bestuur der Stad of Grietenij voor welke de loting heeft plaats gehad.

De Staatsraad, Gouverneur,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

Leeuwarden, den 14 Februarij 1835.

De Gedeputeerde Staten van Vriesland;

Naar aanleiding van art. 8 van het plan der Negotiatie groot *Driemaal Honderd Duizend Gulden*, ten laste van de Provincie Vriesland, tot bestrijding van een gedeelte der kosten van den aanleg des Straatwegs van Leeuwarden, tot aan de Grensscheiding met de Provincie Groningen, gearresteerd bij Zijner Majesteits Besluit van den 16 Maart 1829, no. 4, willende vaststellen den dag waarop de Vijfde uitloting ter aflossing van een Kapitaal van *Acht Duizend Gulden* voor den jare 1835 zal plaats hebben.

Hebben goedgevonden en verstaan:

De uitloting voor het op primo Julij 1835 af te lossen Kapitaal van *Acht Duizend Gulden* uit de bedoelde Negotiatie bij deze te bepalen op Donderdag den 12 Maart aanstaande, des voormiddags elf ure.

En zal deze Resolutie in de Algemeene Nederlandsche Staats-Courant, de Haarlemmer en Leeuwarder Couranten worden geplaatst, om daaraan de vereischte bekendheid te geven.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.
Ter ordonnantie van dezelven,
L. IJPEIJ.

Leeuwarden,
den 12 Februarij 1835.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, *den* 10 *Februarij.* Uit Bern schrijft men van den 1 dezer, dat het voorzittend kanton destijds nog geen antwoord op deszelfs nota aan de vreemde gezanten, had ontvangen, die alzoo waarschijnlijk nadere instructien hadden gevraagd Het gerucht dat zij in last zouden hebben gehad, het Zwitsersch grondgebied te verlaten, werd thans stellig tegengesproken, en men meende dat de Mogendheden, alvorens de gemeenschap geheel af te breken, op de bijeenroeping van eenen buitengewonen landdag zouden aandringen.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 11 *Februarij.* In Selby werd onlangs eene ijzeren stoomboot, door *Fairburn* te Manchester vervaardigd, en voor het Zurichermeer bestemd, van stapel gelaten. Men wil dezelve op den Rijn zoo ver mogelijk den stroom opvoeren, alsdan uiteen nemen, en per as naar Zurich brengen. Zij gaat zonder lading 12 duim diep in het water. De boot werd in Manchester gebouwd, vervolgens in stukken uiteen genomen, naar Selby gebragt, aldaar weder ineen gezet en van stapel gelaten. Als zij uit het water komt, wordt zij weder uiteengenomen, 40 Engelsche mijlen ver te land vervoerd en eindelijk nogmaal ineen gevoegd en van stapel gelaten. En bij dit alles zal de stoomboot evenwel nog goedkooper en ook beter gebouwd zijn, dan wanneer dezelve op het vaste land vervaardigd ware.

Uit het verslag, dat, in de 5de halfjarige vergadering der Compagnie van den ijzeren spoorweg tusschen Liverpool en Manchester gedaan werd, blijkt, dat het aantal reizigers in het met 30 Junij 1834 geslotene halfjaar met 29 255 en de hoeveelheid verzonden goederen met 7727 ton toegenomen is. De reizigers leverden eene ontvangst op van 50 770 pond 6 Shill. 11 Den, en het vervoer der waren, eene ontvangst van 44 014 pond 12 Shill. 3 Den.; zoodat de gezamenlijke opbrengst 94 784 pond 12 Shill 3 Den bedroeg De uitgaven beliepen 60 092 pond 15 Shill. 11 Den.; derhalve bleef er 34 691 pond 16 Shill. 4 Den zuivere winst over. De commissie bepaalde alzoo een dividend van 4 pond 10 Shill per actie.

Het schip *Sarah*, kapt. *Cormick*, hetwelk den 15 Januarij uit Virginie te Liverpool is aangekomen, heeft ruim 150 landverhuizers medegebragt, welke van uit het van Liverpool naar New-York bestemde schip *Henrij* waren opgenomen. Zij waren vijftig dagen in zee geweest, toen het schip, dat een oud vaartuig was, zoo lek werd, dat er geen kans overbleef om het vlot te houden. Juist in dit hagchelijk oogenblik kwam gelukkiglijk de *Sarah* in het gezigt, die de ongelukkige passagiers aan boord nam; doch aan redding van eenigen leeftogt of bagaadje was niet te denken, daar de *Henrij*, kort nadat de schepelingen het wrak hadden verlaten, naar de diepte zonk. Kapt. *Cormick* behandelde de schipbreukelingen met de meeste menschlievendheid en bragt hen, na van alle schepen, welke hij ontmoette, eenige levensmiddelen gevraagd te hebben, behouden te Liverpool aan, met uitzondering echter van zeven, die op zee waren overleden.

In berigten uit New-York van den 16 Januarij wordt het volgende geschreven:

„ Weldra, tegen het einde van het jaar, zal de nog overig zijnde nationale schuld geheel zijn afgedaan. Men mag betwijfelen, dat men in de nieuwe geschiedenis een tweede voorbeeld zal kunnen aantreffen van eene natie, geheel van schulden zoo wel buiten als binnenlandsche bevrijd, en wel nimmer heeft eene natie binnen zoo weinig jaren een zoo groot sombedrag kunnen afdoen, zonder de heffing van buitengewone belastingen, en zonder bezwaar, hetzij voor het volk of voor het gouvernement. Op het einde van den oorlog van 1815 bedroeg de schuld niet minder dan 127 millioenen dollars; de jaarlijksche intrest 7,157,509 dollars.

„ De vrienden van het bestuur hebben te Washington de vernietiging dier schuld vreugdevol gevierd. Den 8sten dezer was de dag voor het feest bepaald, zijnde die dag de jaardag van den slag van Nieuw Orleans. Een talrijk en uitgelezen gezelschap zamengesteld uit den vice-president, de senateurs en afgevaardigden tot de partij van den generaal *Jackson* behoorende, beambten van het gouvernement, een groot aantal land- ee zee- officieren en eenige burgers vereenigden zich tot een prachtig feestmaal, waarop onderscheidene redevoeringen werden uitgesproken en toasten ingesteld. Dit feest was allezins lofwaardig, maar men had mogen wenschen dat het meer algemeen ware geweest. De vooroordeelen en de partijgeest hadden op zulk een dag behooren ter zijde te staan, en de vrienden van den generaal *Jackson* hadden, wijl deze nu het voorregt gehad heeft, dat onder zijn beheer eene zoo gelukkige gebeurtenis tot stand is gekomen, daarom al de eer daarvan echter niet bij uitsluiting aan zich moeten trekken."

In dezelfde berigten wordt voorts nog gemeld, dat in weerwil van den voordeeligen algemeenen toestand, en welligt ter oorzake van denzelven, er op nieuw ontevredenheid en verdeeldheid in de zuidelijke staten waren ontstaan.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 9 *Februarij.* De geest van opstand schijnt in Spanje van het eene punt des rijks naar het andere over te slaan. Thans meldt de *Renovateur* dat het regement gardes, hetwelk te Saragossa garnizoen houdt, zich voor *Carlos* heeft willen verklaren. Vier officieren van dat regement zijn op staanden voet doodgeschoten en de kolonel is gearresteerd. Men moet, zegt het aangehaalde blad, nadere bijzonderheden omtrent deze gebeurtenis verwachten, die van het uiterste gewigt zou kunnen worden en den 31 Januarij nog niet ten einde was.

Volgens andere berigten was het te Madrid op den eersten Februarij stil, maar men wist nog niet of *Valdes* al dan niet het portefeuille van oorlog zou aannemen.

Van de grenzen weet men niet anders, dan dat het gedurig belegerde en van tijd tot tijd ontzette Elisondo met den aanvang der maand weder voor eene korte poos geblokkeerd was. *Mina* begint meer en meer in strengheid met zijne tegenpartij te wedijveren; thans heeft hij een besluit uitgegeven volgens hetwelk ieder muilezeldrijver, die uit Frankrijk goederen voor de Carlisten mogt aanvoeren, op staanden voet gefusilleerd zal worden.

Ter gelegenheid van het nemen van het Engelsche schip *Isabella*, klagen onze bewegingsbladen zeer over den onderstand, die, beweren zij, sedert de verandering van het ministerie, uit Engeland aan de Carlisten geleverd wordt, en over de hinderpalen, welke men thans alom aan de afzending van krijgsbehoeften voor de Koningin in den weg legt. Volgens hen is het gedrag der Engelsche beambten, hoezeer de neutraliteit huns lands onveranderd gebleven is, het tegenovergestelde geworden van hetgeen het te voren was. Aankoopen en uitrustingen, voor rekening van het Spaansche gouvernement gedaan, worden volgens hen door haarkloverijen of daden van willekeur belemmerd. Geschut, dat verzonden moest worden, vertrekt niet, snaphanen en werptuig blijft onder beslag gehouden, en klagten vinden geen gehoor. Eene menigte militairen op halve soldij, die naar Spanje vertrekken wilden, hebben niet mogen scheep gaan, en aan sommige, die van Gibraltar naar Kadix wilden oversteken, is zulks belet geworden. Holland, als ook Hanover en andere staten van Duitschland, worden beschuldigd aan de hulpverleening, ten behoeve van don *Carlos*, deel te nemen. Men spreekt zelfs van een Duitsch legioen, hetwelk voor dien vorst op de been gebragt zou worden en tot welks uitrusting de noodige goederen reeds uit Engeland overgekomen zouden zijn.

Het schijnt dat thans de afreis van graaf *Sebastiani* naar Engeland zeker is. De *Caurrier Français*, wel is waar een bewegings-blad, zegt er het volgende van: „ De hinderpalen, die zich tegen het vertrek van den heer *Sebastiani* naar Londen schenen te verzetten, zijn geheel en al uit den weg geruimd. Bij zijne aankomst alhier had men van oude geschillen gesproken, die veroorzaakten dat er onmin tusschen hem en den heer *Pozzo di Borgo* bestond, en de zending van den Franschen ambassadeur te Londen zouden kunnen dwarsboomen; maar wat het publiek niet weet is, dat er, ongeveer drie jaren geleden, tusschen de twee diplomaten eene verzoening heeft plaats gehad, tijdens de heer *Sebastiani* door den Koning tot het ministerie van buitenlandsche zaken geroepen werd. Die verzoening is op uitdrukkelijke begeerte van Koning *Lodewijk Philips* gebeurd; beide de vijanden verklaarden, dat zij niets meer tegen elkander hadden en voortaan in goede verstandhouding zouden leven. Ofschoon nu wel de heeren *Sebastiani* en *Pozzo* elkander laatstelijk te Parijs niet bezocht hebben, hoopt *Lodewijk Philips* dat de verzoening officieel zal stand houden."

Met betrekking tot graaf *Pozzo's* plaatsvervanger alhier, leest men in den *Constitutionnel* hetgeen volgt: „ Graaf *van Medem* moet eerlang zijne geloofsbrieven aan den Koning der Franschen overhandigen en het bestuur der Russische ambassade te Parijs overnemen. Gelijk wij gezegd hebben zullen zijne ambtsverrigtingen alhier slechts tijdelijk wezen; Rusland heeft te veel belang om onze regering te vriend te houden, dan dat het haar zonder reden, door het terugroepen van zijnen ambassadeur, eenen hoon zou willen aandoen. Behalve den graaf *van Medem*, bevinden er zich verscheidene Russen te Parijs, die met geheime zendingen belast zijn; dit is de gewoonte van het Petersburger kabinet. Het zou al te onnoozel wezen, te gelooven dat Prins *Lubezki* onder ons vertoeft, eeniglijk om het Poolsche vraagstuk te regelen, en dat Rusland zich, voor eene ondergeschikte onderhandeling, de kosten eener diplomatieke zending getroost. Er is hier almede een ander Russisch Prins, wiens naam wij zouden kunnen noemen, en die bijzonder gelast is de militaire bewegingen van Frankrijk en den geest des legers gade te slaan. Rusland vermenigvuldigt op deze wijs zijne agenten, omdat het al het gewigt beseft van de staatkundige daadzaken, die in Frankrijk gebeuren."

De *Messager* behelst heden onder anderen een artikel over de ontwapening, nopens welke uit Duitschland en Italie thans zoo vele berigten inkomen. Hij is met dezelve geenszins tevreden en stelt haar voor als eenen valstrik, door de andere Mogendheden aan Frankrijk gelegd in de overtuiging, dat zij naderhand, sneller dan dit laatste, hunne legers weder op den voet van oorlog zouden kunnen brengen.

„ Oostenrijk, Pruissen, Holland (zegt hij) danken een deel hunner legers af. Zoo ver is het wel. Maar wordt het Bondsleger wel verminderd? Maar houdt men op, de nationale onafhankelijkheid van Zwitserland te bedreigen? Naar dien kant moeten wij uitzien, willen wij de waarheid ontdekken. Ja zelfs al hield men, op de klagten van ons kabinet, eens op, Zwitserland te bedreigen, al verminderde men een weinig de bondscontingen, zoo behoorden wij in die maatregelen geenszins een zeker onderpand van de vriendschappelijke gezindheid der Mogendheden jegens ons te vinden. De vorsten van het noorden weten dat zij, ongemerkt eene betere militaire organisatie, hunne legers vroeger, dan wij het onze, op den voet van oorlog kunnen brengen. Daar ligt de vraag.

„ In Duitschland, in Rusland, in geheel het Noorden zijn de tot de dienst geschikte paarden in overvloed aanwezig; bij ons zijn zij schaars, die voor de artillerie uitgezonderd. Een Duitsch eskadron kan in veel minder tijd, dan een Fransch, gemonteerd worden. Wilden wij ons dus hier op den voet van gelijkheid stellen, zoo zouden wij inderdaad eene ongelijkheid doen ontstaan. Wat de infanterie betreft, zoo is het brengen derzelve op oorlogs-voltalligheid door middel der landweer zoo gemak-

kelijk en snel, dat wij niet verzuimen mogen, tegen dit middel van militaire werking onze werkelijk georganiseerde mobiele nationale garde tegen over te stellen. Met volle overtuiging herhalen wij dus, zoo men geene reserve, en wel op eene groote en hechte schaal organiseert, zoo zullen wij, wanneer de dag van aanval daar is, ons onbereid verrast zien. De Pruissen, bij voorbeeld, zouden, zoo als thans de organisatie staat, in drie maanden tijds uit den voet van vrede in dien van oorlog overgaan, en om hetzelfde te doen zouden wij zes maanden noodig hebben. Is dit niet een punt dat ernstige overweging verdient? Daarenboven is het bewezen, dat groote bezuinigingen op de tegenwoordige uitgaven bestaanbaar zijn met eene organieke inrigting, die onze militaire hulpmiddelen vergrooten zou. Doch, wat hier ook van zij, de zorg van de afgevaardigden der oppositie en die van alle goede burgers moet opgewekt blijven door deze quasi ontwapening, die baarblijkelijk eenen valstrik verbergt, aan welken men niet dan door wijze voorzorg ontsnappen kan."

Men wil dat de commissie, door de afgevaardigden tot onderzoek der conceptwet betrekkelijk de Amerikaansche schuld benoemd, ofschoon grootendeels uit ministeriële leden bestaande, met de door het ministerie overgelegde stukken en bescheiden niet te vreden is, maar er nieuwe gevorderd heeft.

De beroemde heelkundige *Dupuijtren* is gisteren ochtend ten half vier overleden, na eene ziekte van verscheidene maanden, die met eenen doodskamp van tien dagen geëindigd is. Hij was slechts 57 jaren oud. Hij laat den naam na van den eersten Chirurgien operateur van Frankrijk, ja van geheel Europa geweest te zijn. De laatste levensjaren van den heer *Dupuijtren* waren verbitterd geworden door huisselijke verdrieten, die hem zeer gevoelig aangedaan hadden, maar, zeggen onze bladen, die zijn moeijelijk karakter hem misschien op den hals gehaald had. Hij laat aan mevrouw *de Beaumont*, zijne eenige dochter een vermogen van bijna zeven millioenen na. Behalve de instelling van eenen leerstoel voor medico chirurgicale pathologie, waartoe hij een legaat van tweemaal honderd duizend franken bestemd heeft, heeft hij bij zijn testament eene som van driemaal honderd duizend franken afgezonderd tot het stichten van een rusthuis (*maison d'asyle*) voor twaalf oude doctoren. In de laatste dagen van zijn leven heeft hij veel omgang gehad met den deken der faculteit, den heer *Orfila*, en met hem de bijzonderheden dier inrigtingen bepraat.

Men schrijft uit Marseille van den 3 Februarij het geen volgt:

Sedert eenigen tijd wordt onder het commercieële publiek onzer stad van niets gesproken, dan van het ontwerp om een dok daar te stellen. Deze nieuwe haven of dok zal bepaaldelijk in de zoogenaamde kreek *des Catalans* worden aangelegd. Dit plan was aan het onderzoek eener commissie uit den municipalen raad onderworpen geworden, en ten gevolge van haar gunstig verslag is de uitvoering van het ontwerp in de zitting van den municipalen raad van den 31 Januarij met eene groote meerderheid van stemmen besloten geworden, edoch met deze belangrijke wijzigingen: 1 dat de entreposering der koopgoederen in het dok facultatief zal wezen voor den handel; 2. dat de vaart door het kanaal vrij zal zijn. Zoodra de hooge goedkeuring op deze belangrijke onderneming zal zijn verkregen, zal eene zich daartoe aangeboden hebbende kompagnieschap het werk doen beginnen.

De werklieden en chefs van Duitsche fabrijken te Parijs teekenen op dit oogenblik een adres aan de Duitsche Bondsvergadering, ten einde te protesteren tegen het aan hen door hunne gouvernementen gerigte bevel om het Fransche grondgebied op staanden voet te ontruimen.

De *Moniteur* behelst het volgende:

„Eene telegrafische depêche van Bayonne meldt dat den 2den de Engelsche galjoot *Isabella*, geladen met versterkings-manschap en krijgs-materieel voor het leger van don *Carlos*, in zee, door de Spaansche stoomboot *Reina Gobernadora* is prijs gemaakt. Aan boord dier galjoot zijn gevonden 300 centenaars buskruid, 150 stukken lood, 100,000 francs in specie en 27 officieren. De papieren, vlaggen en wimpels waren over boord geworpen."

Men leest in een' brief uit Algiers het volgende:

„Het bouwen van woningen vermeerdert; de bevolking bedraagt bijna 10,000 Europeërs. Het aanleggen van plantagien neemt dagelijks toe. Onze koophandels betrekkingen breiden zich uit, en de inkomsten der tollen bedragen meer dan 1,500,000 francs. Meer dan 700 schepen van onderscheidene volkeren zijn in de haven van Algiers aangekomen. Onze betrekkingen met de Arabieren worden dagelijks belangrijker; de uitvoeringen van leder, was, linnen en olie zijn in 1834 aanzienlijk geweest. De Arabieren bieden zich allen aan, om zich te onderwerpen, maar willen, dat men hen zal beschermen tegen de Hadjouten, de eenigste stam, welke ons nog vijandig is, en die met de anderen, welke zich aan ons onderworpen hebben, in oorlog blijft."

Het Engelsche stoomrijtuig, hetwelk door den heer *d'Asda* van Brussel herwaarts is gebragt, zal eene zeer lange proefreis doen; het zal van hier over Versailles, St. Germain en Rouen naar Havre vertrekken. Wanneer deze proef gelukt, zal dat rijtuig tot de dienst bestemd worden van Calais naar Rijssel. Men verzekert, dat een rijk kapitalist uit deze hoofdstad zich aan het hoofd dezer onderneming bevindt.

NEDERLANDEN.

'sGRAVENHAGE, *den* 11 *Februarij.* Naar men verneemt zijn bij het onderzoek van het ontwerp van wet, tot wijziging der wet van 18 April 1827, betrekkelijk de zamenstelling der regterlijke magt en het beleid der justitie, in de afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, onderscheidene bedenkingen gemaakt, zoo wel wat het geheel van dat ontwerp betreft als nopens de daarin vervatte bepalingen. In het *algemeen* heeft men onder anderen, aangemerkt, dat de wijziging van gemelde wet behoorde te worden uitgesteld, tot op het tijdstip van het treffen eener eindschikking met Belgie, en tot aan de herziening der grondwet; welk gevoelen door andere leden echter niet werd gedeeld, daar men volgens deze, reeds te lang met de regeling der regterlijke magt gewacht had, en men uit dien hoofde zich ook, na de aanneming der voorgedragene wet, behoorde te spoeden, met den tijd van de invoering der nationale wetgeving te bepalen; — dat de kosten der regterlijke magt, volgens het aangeboden ontwerp, te hoog zouden worden opgevoerd, hetgeen de krachten der natie zou overtreffen, en ook weinig overeenkomstig zoude zijn met de bezuinigingsgeest, die sints 1830 ten gevolge der verkleining van onzen staat, de regering behoort te volgen, welke meening intusschen wederom door anderen werd bestreden, omdat, huns bedunkens, al sedert lang de noodzakelijkheid was erkend, om de traktementen bij de regterlijke magt te verhoogen; — dat niet in elke provincie een geregtshof behoorde te worden gevestigd, maar men de zamentrekking van een of meer gewesten onder een hof, pligtmatig oordeelde, omdat daardoor aanmerkelijke bezuinigingen zouden worden tot stand gebragt; eene zamentrekking, die, volgens de meening dezer leden, niet strijdig was, noch met den geest, noch met den letter der grondwet, en die ook geene schade zou toebrengen aan eene goede regtsbedeeling; geloovende men veeleer, dat de achtbaarheid der justitie zou lijden naar mate het getal raadsheeren grooter is, hetwelk voor de hoven zal worden vereischt, daar dit ten gevolge zou hebben, dat het hoogst moeijelijk zou worden kundige regtsgeleerden te vinden, die alle de hoedanigheden in zich vereenigen zullen, welke tot het bekleeden van eene zoo gewigtige betrekking onmisbaar zijn, en men de instelling van zoo vele provinciale hoven schadelijk oordeelde voor eene goede regtsbedeeling, nadeelig voor de schatkist, geschikt om eenen provincialen geest te onderhouden en aan te wakkeren, en als niet gebiedend door de grondwet wordende gevorderd, zoodat men derhalve heeft voorgesteld, om alle de daaruit voortvloeijende zwarigheden uit den weg te ruimen, door aan te nemen dat er vijf hoven zouden worden gevestigd, als een van Holland en Zeeland, te 's Gravenhage; het tweede, van Utrecht en Gelderland, te Arnhem; het derde van Overijssel en Vriesland, te Leeuwarden; het vierde, van Drenthe en Groningen, te Groningen, en het vijfde, van Noord-Braband en het in het vervolg aan ons land te verbinden gedeelte van Limburg, te 's Bosch. Deze denkwijze vond geen bijval bij andere leden, die begrepen dat de grondwet vorderde, dat er in elk gewest een hof wierd gevestigd; dat men daarvan eene goede, getrouwe en onmiddellijke regtsbedeeling konde verwachten, die daardoor het beste verzekerd zoude worden; dat de onafhankelijkheid der regterlijke magt, in handen gesteld van zoo vele hoven, veiliger is tegen inbreuken van hoog gezag, dan wanneer die magt, in een enkel hof is geconcentreerd en dat de hooge raad bestemd is en moet zijn, om de geheele en rigtige nakoming der algemeene wetboeken en wetten, en derhalve de eenheid en gelijkheid der regtsbedeeling, bij alle de hoven te waarborgen. Tevens heeft men hierbij aangemerkt dat, welk besluit men ook nopens het getal daar te stellen hoven neme, Drenthe alleen geene uitzondering op den regel mag maken; en dat, indien men mogt besluiten tot het in elk gewest vestigen van een hof, ook aan Noord-Holland een afzonderlijk hof behoorde te worden toegekend, hetwelk te Amsterdam zitting zoude moeten hebben, en waardoor dan ook het voornemen zoude vervallen, om, voor de hoofdstad alleen, eene criminele regtbank aldaar op te rigten.

Wat aangaat de *bijzondere* bedenkingen tegen sommige bepalingen der voordragt ingebragt, dezelve komen hoofdzakelijk hier op neder: dat het verhoor der getuigen niet in het openbaar gehouden moest worden, daar men vreesde dat zij, in dat geval, niet zoo vrij en rondborstig zouden zijn in het afleggen van verklaringen en men dit tevens voor eene leerschool voor kwaaddoeners hield; welke denkwijze door anderen niet werd gedeeld, daar deze juist in deze bepaling een grooten waarborg voor de vrijheid der ingezetenen zagen; — dat, indien men zoo vele arrondissements-regtbanken herstelde, ook die van Appingadam en Sneek in die mildheid moesten deelen; dat men als nog behoorde te onderzoeken, in hoe verre de mogelijkheid zoude bestaan, om de arrondissements-regtbanken tot eene behoorlijke kennisneming over eenige onderwerpen van koophandel in staat te stellen, als, bij voorbeeld, de beslissing van zeezaken, assurantien en avarijen, waartoe, in vele gevallen althans, zoo veel ondervinding als regtskennis behoort, en zulks zonder telkens toevlugt te nemen tot expertises, die toch ook in vele dier bedoelde zaken niet zouden te pas komen, of met de voorschriften der regtspleging strijden; — dat het ondoelmatig zoude zijn, dat het gemeentebestuur zelf of het hoofd daarvan, regtsvorderingen voor de kantonsgeregten doe, wegens overtredingen van reglementen, welke door hemzelven, na goedkeuring des gemeenteraads, zijn vastgesteld, daar de grondwet zelve de regterlijke magt en al wat daarmede in betrekking staat, van het administratief gezag geheel heeft afgescheiden en in afzonderlijke hoofdstukken behandeld; en alzoo de grondlijnen aangewezen voor de werkzaamheden van beiden, en er bijzonder ten aanzien der gemeentebesturen niets in de bepaling der grondwet gevonden wordt, hetgeen aan zoodanige vereeniging met justitiële functien kan doen denken; en dat men er groot bezwaar in zag, dat de ingezetenen wegens kleine overtredingen, b. v. ten aanzien van maten en gewigten, huisvesting van vreemdelingen en meer dergelijke, voor eene correctionele regtbank zouden worden teregt gesteld, hetgeen beter aan den kantonregter zoude behooren te worden opgedragen; en dat men te dezer gelegenheid op de noodzakelijkheid aandrong om wettelijke bepalingen daar te stellen op twee hoogstbelangrijke onderwerpen: 1. op de regtsmagt der dijks collegien en hoogheemraadsschappen, en 2. op de conflicten.

Bij de aanstaande bijeenkomst der Tweede Kamer zal, naar men verzekert, dat ontwerp een der eerst te behandelen onderwerpen uitmaken.

Van den 12*den.* Gisteren is Z. K. H. de Prins van Oranje voor het eerst uitgereden. Hoogstdezelve heeft een bezoek bij Z. M. den Koning afgelegd en daarna een togtjen naar zijne paardenstoeterij, op den Loosduinschenweg, gedaan.

Alhier is aangekomen en in het hotel *Bellevue* afgestapt de baron *de Cazes*, consul generaal van Frankrijk te Amsterdam.

LEIJDEN, *den* 10 *Februarij.* Op gisteren droeg de aftredende *Rector Magnificus* der Hoogeschool, de Hoogleeraar J. C. Broers, zijne waardigheid aan den Hoogleeraar H. Cock over met het houden eener plegtige Redevoering: *De* M. S. Puteano, *Chirurgiae et Obstetriciae Doctore et Professore.* Dat is: *Over* Meinard Simon du Pui, *als Doctor en Professor in de Heel- en Verloskunde.*

Hierop werden door den *Secretaris*, den Hoogleeraar J. Nieuwenhuis, de oordeelvellingen der onderscheidene Faculteiten voorgelezen, over de antwoorden, op de in het vorige jaar uitgeschrevene Prijsvragen ontvangen, en door den *Rector Magnificus* de toegewezene Eereprijzen met toepasselijke aanspraken aan de overwinnaars uitgereikt. In de Faculteit der *Geneeskunde* werd de gouden Eerepenning ter hand gesteld aan den Heer P. H. Suringar, *Medic. Stud.* alhier. Van wege de *Theologische* Faculteit ontving de gouden Medaille de Heer J. Prins, *Theolog. Stud.* aan het Athenaeum te Amsterdam. Door de Faculteit der *Wis- en Natuurkundige Wetenschappen* werd de gouden Eereprijs toegekend aan den schrijver van het antwoord op de *Chemische* vraag, den Heer S. E. Sarphati, van Amsterdam, *Medic. Studios.* alhier; mitsgaders de gouden Medaille uitgereikt aan den schrijver van het eene antwoord op de vraag uit de *Natuurlijke Historie*, den Heer A. J. D. Steenstra Toussaint, *Med. Stud.* aan de Hoogeschool te Groningen; terwijl aan den Heer G. P. F. Groshans, *Med. Stud.* alhier, als schrijver van het andere door gepaste verdeeling en behandeling, van het *Physiologisch* gedeelte, met lof vermeld antwoord, openlijk hulde werd bewezen. Op andere vragen der onderscheidene Faculteiten waren of geene antwoorden ingekomen, of de ontvangene minder voldoende bevonden.

De plegtigheid werd besloten met de mededeeling van het Koninklijk besluit, behelzende de benoeming van den Hoogleeraar H. Cock tot *Rector Magnificus* voor het volgend Akademie jaar; de bekendmaking van de namen der aan den *Rector* toegevoegde Assessoren; van de aanstelling van den Hoogleeraar C. J. van Assen tot *Secretaris* van den Akademischen Senaat; en met de voorlezing der Prijsvragen, voor het volgend jaar uitgeschreven.

In den avond van dien dag heeft de aangekondigde Maskerade door H. H. Studenten plaats gehad en is tot elks genoegen zonder eenige stoornis afgeloopen, hoewel, wat het weer aangaat, veel te wenschen was overgebleven. De overkomst uit 's Gravenhage van HH. KK. HH. de drie Prinsen, Zonen van onzen beminden Kroonprins, welke, ten einde de Maskerade te zien, bij den Hoogleeraar H. Cock afgestapt, en door denzelven gerecipieerd waren, is zeker eene groote eer voor het Studenten-Korps en een blijk van de goede gezindheid van het Koninklijk Huis voor de Leijdsche Akademie; dezelve zal gewis door het Studenten-Korps op den regten prijs gewaardeerd worden.

De Stoet was in allen deele prachtig; de decoratien uitmuntend en met smaak gekozen: onder de schoonste kunnen wij die van Ferdinand en Isabella, de Venetiaansche en Nederlandsche Gezanten, den Groot-Inquisiteur en verschillende andere rekenen. Door eene menigte flambouwen verlicht, werd aan den optogt die luister bijgezet, welke ons het voor eeuwen gebeurde in vol leven voor den geest terugriep; terwijl zoowel de orde waarin de stoet optrok, als de noodige tusschenruimte tusschen elke afdeeling, welke het geheel vooral zoo bijzonder schoon deed uitkomen, de zorg en moeite van H. H. Kommissarissen veel eer aandoet. Ook de zinnebeeldige voorstellingen, welke, door muzijk voorafgegaan, den optogt van Ferdinand en Isabella volgden, hebben velen vermaakt. Wij kunnen daarom niet nalaten aan het korps Studenten den dank onzer Stadgenooten en Vreemdelingen, welke in groote menigte naar Leijden gekomen waren, te betuigen, voor den aangenamen avond, welken het denzelven heeft verschaft.

LEEUWARDEN, *den* 16 *Februarij.* Bij Koninklijk besluit van den 5 Januarij jongstleden is bepaald, dat zoodanige miliciens, die langer dan den gewonen termijn van vijf jaren in dienst zijn en verlangen om, naar aanleiding van art. 171 der wet van den 8 Januarij 1817 (*Staatsblad no.* 1), een engagement bij de vrijwillig aangeworvenen aan te gaan, niet verpligt zullen zijn, zich voor den termijn van zes jaren, daarbij voor gewone tijden vastgesteld, te verbinden; doch dat het aan de zoodanigen vergund zal wezen, zich, in voege voorschreven, voor eenen korteren tijd te engageren, met dien verstande, dat het *minimum* van dien termijn op twee jaren zal worden gesteld.

Naar men verneemt heeft Zijne Majesteit, bij besluit, het Departement der Opperhoutvesterij gemagtigd, om aan de bij Hoogstdezelfs besluiten begunstigden met de vrije jagt voor zich en hunne jagers, die persoonlijk van de uitoefening der jagt geen gebruik maken of geen jagers houden, tot hunnen staat, stoet of gevolg behoorende, ten name van geschikte en der administratie aangename personen, vrije akten af te geven; zullende deze personen niet geacht worden betrokken te zijn onder de bij de wet op het personeel genoemde jagers, zoo lang zij niet in lijf- of huisdienst of tot den staat, stoet of het gevolg behoorende zijn.

Naar men verneemt heeft het hoofdbestuur van het fonds ter aanmoediging en ondersteuning van de gewapende dienst in de Nederlanden, naar jaarlijksche gewoonte, eene circulaire aan de onderscheidene districts commissien in ons Vaderland afgezonden, ten einde dezelve uit te noodigen in derzelver arrondissementen, in tijds, gepaste maatregelen te nemen, om het welslagen der jaarlijksche collecte, ten behoeve van het voorzegde fonds te verzekeren. Daarbij is aangemerkt geworden, dat, daar de middelen van het *nieuwe fonds*, hetwelk bepaaldelijk strekt ten behoeve der nagelaten betrekkingen van gesneuvelden en tot ondersteuning van verminkten in den strijd, gevoerd ten gevolge van den Belgischen opstand, ontoereikende zijn, om al de deelgeregtigden uit hetzelve duurzaam te kunnen ondersteunen, en vermits de uitgaven van het primitieve fonds door de inkomsten niet kunnen worden bestreden, waardoor het oorspronkelijke kapitaal ieder jaar moet verminderen, het wel geen betoog zal behoeven, dat het, bij voortduring, van het grootste belang blijft, om dit goede werk, in de tegenwoordige buitengewone omstandigheden, zoo veel mogelijk, te bevorderen, en de ingezetenen tot ruime bijdragen op te wekken. Dienvolgens zijn de gemeentebesturen door het provinciale bewind uitgenoodigd geworden, om tot het bereiken van het doel des hoofdbestuurs, zoo veel mogelijk mede te werken, door namelijk de ingezetenen hunner stad of gemeente, door de Leeraars der onderscheidene godsdienstige gezindheden, in de kerken, om de boven opgegeven reden, op eene gepaste wijze, tot eene milde bijdrage te doen aansporen, en de plaatselijke commissien in hare werkzaamheden behulpzaam te wezen, houdende men zich gaarne overtuigd, dat er in deze oogenblikken geene meerdere opwekkingen zullen noodig zijn, om de collecte, voor de bovenbedoelde belangrijke instelling, wel te doen gelukken.

De schoone katoenfabrijk te Lier, aan de heeren *Heyder Dauve* behoorende, zal naar men verneemt, weldra opgebroken en naar Holland overgebragt worden.

MENGELWERK.

IETS OVER HET METEN VAN DEN TIJD EN HET REGELEN VAN UURWERKEN.

Wij menschen hebben geen denkbeeld van *tijd*, dan door de voorstelling van eenige op elkander volgende gebeurtenissen en veranderingen, die zoo wel rondom ons, als in onze eigen zielstoestand plaats hebben. Wanneer wij b. v. aan den tijd van één dag of één uur denken, zoo stellen wij ons daarbij voor, wat in één dag of één uur gebeurd is, of gebeuren kan. En zoodra wij van zoodanige veranderingen geene bewustheid hebben, (gelijk zulks het geval is in een gerusten slaap), dan houdt met de voorstelling van *tijd* ook alle gevoel van bestaan op.

[illegible], waarin ieder haar eigene plaats bekleedt, en niet allen op denzelfden afstand van elkander gesteld zijn. De op- en ondergang der zon, zijn verder van elkander verwijderd des zomers dan des winters; en hierom noemen wij de dagen in het eerste jaargetijde langer dan in het laatste. — Ons oordeel nu over den meer of minder langen duur des tijds, berust op het aantal der door ons waargenomene veranderingen, en derzelver meer of minder sterke werking op ons. Van hier dan ook dat wij ons zoo ligt in dat oordeel bedriegen, een tijdsverloop *lang* noemende, 't geen in de daad niet zoodanig is, en onder andere omstandigheden ons *kort* zou toegeschenen zijn. Zoo zijn ons de oogenblikken in angst of verveling doorgebragt *lang*, omdat zij geteld worden, en wij dezelve zoo gaarne spoedig zouden doen voorbijgaan. Bij een woelig leven, door vele sterk uitkomende gebeurtenissen gekenmerkt, is de voorstelling van den voorbijgaanden tijd veel levendiger, dan wanneer hetzelve stil en eentoonig voorbijgaat: en hierom ook de niet ongewone opmerking, dat in den stillen huisselijken kring, de tijd veel schielijker schijnt voorbij te gaan, dan bij gedurig afwisselende vermakelijkheden.

Bij deze onze onzekerheid in het beoordeelen van den waren duur des tijds, is het derhalven eene wezenlijke behoefte, eene *tijdmaat* te hebben, of vergelijkingspunt, waarnaar wij ons in ons oordeel voegen, en waardoor wij den tijd, zoo gezegd, *meten* kunnen. — Zoodanige tijdmaat nu moet, gelijk uit den aard der zaak zelve voortvloeit, uit de rondom ons plaats hebbende gebeurtenissen ontleend worden. De vraag is daarom welke dier gebeurtenissen wij voor die tijdmaat de geschiktste rekenen mogen? Want dat niet elk tijdsverloop tusschen twee, op elkander volgende gebeurtenissen, als tijdmaat kan gebezigd worden, zal ieder bij eene vlugtige overweging gemakkelijk doorzien. Hoe toch zouden gebeurtenissen, die niet op gelijke afstanden wederkeeren ons ooit eene geschikte tijdmaat wezen kunnen; daar het eerste vereischte van eene maat is, dat zij onveranderd dezelfde blijve? Die heden met eene Nederlandsche, morgen met eene Vriesche of Engelsche el meet, kan nimmer eene duidelijke voorstelling hebben van de lengte van hetgeen hij gemeten heeft. Evenmin zal hij de juiste *tijdmaat* gevonden hebben, die daartoe neemt b. v. het tijdsverloop tusschen het op- en ondergaan der zon, hetwelk korter of langer is naar gelang der saisoenen. Men heeft daarom ook reeds van de vroegste tijden af, gebeurtenissen tot tijdmaat genomen, die niet alleen het meest troffen, maar ook bij schijnbaar gelijke tusschenpozing wederkeerden. De terugkeer der zon op dezelfde plaats in hare loopbaan, het wederkeeren derzelfde schijngestalten van de maan, en het dagelijksch klimmen van de zon tot hare grootste hoogte, zijn zoo vele gebeurtenissen, waaruit de tijdsverdeeling in *jaren*, *maanden*, en *dagen* ontstaan is, en waarnaar dezelven ook thans nog voor een gedeelte geregeld worden. Voor de kleinere tijdsruimten heeft men tot maat genomen een bepaald gedeelte van den dag, d. i. van den tijd die verloopt tusschen twee doorgangen der zon door het Zuiden; welk tijdsverloop wij in uren, minuten en seconden hebben verdeeld. Om deze kleine tijdsruimten aan te wijzen en gemakkelijk te tellen, heeft men zekere toestellen uitgedacht, die op eene bijzondere wijze ons van derzelver voorbijgaan verwittigen. De zandloopers, waterbakken en onze gewone uurwerken moeten tot dat einde dienen. De eersten zijn met regt in onbruik geraakt. De uurwerken daarentegen, vooral die welke tot gebruik der sterre- en zeevaartkunde met zoo veel naauwkeurigheid worden vervaardigd, zijn voor die kleinere tijdsruimten volkomen geschikte *tijdmeters*. Het voorname en in de daad *wezenlijke* deel der uurwerken als *tijdmeters*, is *de slinger* of dat deel hetwelk in de kleinere uurwerken deszelfs plaats vervangt. De gewigten, veren, enz. zijn de middelen waardoor de slinger in beweging blijft, die anders door den weerstand der lucht, de wrijving enz. spoedig zou ophouden; door het aanbrengen van wijzers, slagwerk, enz., worden wij bevrijd van den last om de slingeringen te tellen. De slinger nu kan als *volmaakte tijdmaat* dienen, omdat indien deszelfs lengte niet verandert, en geene van buiten inwerkende oorzaak eenige storing verwekt, dezelfde slinger zijne slingeringen *altijd in denzelfden tijd volbrengt*, hetwelk tot eene ware tijdmaat noodzakelijk gevorderd wordt.

Hoezeer men in de vervaardiging van alle deelen der uurwerken, en derzelver zamenstelling, thans eene bewonderenswaardige naauwkeurigheid bereikt heeft, zoo moeten dezelven echter, van tijd tot tijd, met andere geschikte tijdmaten vergeleken, of naar dezelven, gelijk men zegt, *geregeld worden:* 't geen vooral bij de gewone, minder naauwkeurig loopende uurwerken uiterst noodzakelijk is. Deze regeling geschiedt naar de beweging der hemelligchamen, waarvan sommigen zich volkomen regelmatig bewegen, d. i. in denzelfden tijd altijd dezelfde ruimte doorloopen. De beweging der vaste starren kan hiertoe dienen; en ongetwijfeld zou men zich aan dat beproevingsmiddel gehouden hebben, indien niet in de maatschappij alles naar den stand der zon geregeld werd, en men daarom zich had genoopt gezien ook de zon als middel ter regeling onzer uurwerken te nemen. Had nu dit hemelligchaam eenen gelijkmatigen gang, dan zouden wij naar hetzelve zeer geschikt onze uurwerken regelen kunnen. Wij zouden dan slechts den tijd die tusschen *twee middagen* verloopt met ons uurwerk behoeven te vergelijken, en aan hetzelve een geregelden gang mogen toekennen, wanneer op het uurwerk tusschen die twee tijdstippen *juist* 24 uren verloopen waren. Dan dit is geenszins het geval. *De zon heeft geen gelijkmatigen gang; en hij die beweert dat zijn uurwerk juist gaat, omdat hetzelve altijd bij de zon blijft, toont geene de minste kennis te hebben, noch van de beweging der zon, noch van de kenmerken van een goed uurwerk.* Het is hier de plaats niet, de redenen van dien ongeregelden loop op te geven: elk sterrekundig boek zal dezelven genoegzaam verklaren kunnen. Een volmaakt uurwerk, dat op zekeren tijd met de zon gelijk gesteld wordt, en in één etmaal juist 24 uren doorloopt, kan dit niet gedurende het geheele jaar doen, maar zal met de zon vergeleken, nu eens vóóruitgaan, dan eens achterblijven.

Het is derhalven zeer ligt te begrijpen, dat eenig hulpmiddel moet bij de hand genomen worden, om de beweging der zon te doen verstrekken tot regeling der uurwerken. En dit hebben de sterrekundigen nagenoeg op deze wijze gedaan. Zij nemen zich een *volmaakt uurwerk*, hetwelk zij op een overeengekomen tijdstip met de zon gelijk zetten, en zoo inrigten dat het na één jaar wederom volkomen gelijk zijn moet, maar in dien tusschentijd, zoo veel maal 24 uren doorloopt als het jaar dagen heeft. Dit uurwerk, dat natuurlijk verondersteld wordt een geregelden gang te hebben, zal dan slechts viermaal in het jaar denzelfden tijd met de zon aanwijzen, en in den overigen tijd nu eens den middag vroeger dan eens later opgeven. Zoodanig uurwerk volgt dan den zoogenoemden *middelbaren tijd*, de zon daarentegen den *waren tijd*. De eerste is in gelijke deelen verdeeld, en geeft alzoo eene juiste tijdmaat aan de hand, iets hetwelk wij van den *waren tijd* niet zeggen kunnen. Naardien dus alle, met behoorlijke naauwkeurigheid zaamgestelde uurwerken, eenen gelijkmatigen loop hebben moeten, zal men gemakkelijk inzien, dat zij *wel den middelbaren, maar geenszins den waren tijd volgen kunnen.*

Intusschen zijn niet alle uurwerken zoo volkomen, en wel allerminst de publieke in onze torens geplaatste slaguurwerken. Zij moeten dus bijna dagelijks geregeld worden. Men is gewoon, ten minsten in ons vaderland dezelven naar den zonnewijzer, dat is naar den *waren tijd* te stellen, hetgeen met die uurwerken, welke zeer dikwijls verzet moeten worden, ook zeer wel geschieden kan. Dewijl daarenboven die uurwerken slechts tot regeling onzer maatschappelijke en huisselijke werkzaamheden dienen, zoo doet eene ongelijkmatigheid van eenige minuten of seconden, weinig schade: terwijl het gemak der regeling naar den zonnewijzer hier bij zeer in aanmerking komt. Hoe *onnaauwkeurig* men dan ook moge te werk gaan, velen willen echter nog den *waren tijd*, ten minsten tot regeling onzer publieke uurwerken, behouden. — Doch hier bij moet in aanmerking genomen worden, dat elk bijzonder persoon van de publieke uurwerken afhangt, en gaarne zijn eigen zak- en andere uurwerken, met dezelve gelijken tijd ziet aanwijzen; bijzonder is dit voor reizenden van belang. Wanneer nu die bijzondere uurwerken, gelijk tegenwoordig van velen kan gezegd worden, met veel zorg zijn vervaardigd, zullen zij geregeld loopende, bijna altijd op eene ongelijkmatige wijze van de publieke klokken verschillen; en niet zelden een zoo groot verschil hebben, dat daardoor allerlei last en moeite wordt te weeg gebragt. Een goed uurwerk kan derhalven met de publieke, naar den *waren tijd* geregelde klok, niet overeenstemmende blijven. En omgekeerd kan ook niet, zonder berekening, en het in acht nemen der tijdsvereffening een volkomen uurwerk tot regeling der publieke klok dienen. Intusschen zou dit bij betrokkene luchten, die dikwijls dagen achtereen het raadplegen van den zonnewijzer beletten, groot voordeel geven. Want nu gebeurt het niet zelden, dat wanneer de zon zich vertoont, de klokkenist zijn uurwerk *veel* verzetten moet, wil hij hetzelve *bij de zon brengen*. Men denke niet, dat minder naauwkeurige uurwerken, naar den *waren tijd* geregeld wordende, minder zouden behoeven verzet te worden. Slechts door eene bijzondere inrigting zouden uurwerken de beweging der zon volgen kunnen. Het is derhalven waarschijnlijker, dat zij meer nabij den *middelbaren*, dan nabij den *waren tijd* blijven zullen. Wat aangaat de regeling zelve, deze is ongetwijfeld gemakkelijker naar den *waren*, dan naar den *middelbaren tijd*. Het is toch gemakkelijker, van den zonnewijzer op de wijzerplaat van het uurwerk ziende, terstond het verschil te kunnen vinden, dan dat men hierbij eenige *correctie* behoeft. Maar geeft het dan zoo veel zwarigheid om met het jaarboekje van Lobatto, of eenig tafeltje daartoe afzonderlijk ingerigt, in de hand den zonnewijzer waar te nemen, en dan, ziende hoe laat ons uurwerk wijzen moet, wanneer de zonnewijzer op 12 uur staat, onze regeling te volbrengen? Het is waar niet elk bezit dergelijke tafeltjes, en niet elk kan daarom zijn uurwerk regelen. Maar zou men wel met regt zeggen, dat elk die zijn uurwerk naar den zonnewijzer, op elk uur van den dag zet, hetzelve *regelt?* Voorzeker neen. Die menigte van zonnewijzers die wij op houten borden aan gevels en muren gehecht zien, kunnen niet naauwkeurig blijven, en wijzen dus alles behalve den waren tijd aan. En waarom toch zou zich ook elk met de regeling van zijn uurwerk behoeven bezig te houden. Wanneer eenmaal de publieke uurwerken met de vereischte zorg, onder het toezigt der Besturen, bij den middelbaren tijd gebonden wierden, kon elk ingezeten daarop genoeg vertrouwen. Zoude het wel geheel onvoegzaam zijn, dat onze Besturen zich deze zaak aantrokken? Dezelfde redenen die elk weldenkend burger de invoering van ons nieuw stelsel van maten en gewigten doet toejuichen, moeten ons ook doen wenschen, dat bij het meten van den tijd in het algemeen meerdere naauwkeurigheid wierd in acht genomen, door de uurwerken *naar den middelbaren tijd te regelen*, gelijk zulks elders sedert eenigen tijd geschiedt. De zwarigheden hieruit ontstaande zouden gering zijn, en na eenen korten tijd geheel opgeheven worden.

Bij eene volgende gelegenheid zal welligt een en ander, nopens de wijze van regeling naar den *middelbaren tijd*, gezegd worden.

E.

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART TE HARLINGEN.

Van den 8 tot den 15 Februarij 1835.

Uitgezeild: Den 10 Februarij, het schonerschip *Lively*, kapt. S. H. Finch, naar Londen. — Den 14 dito, het kofschip *3 Gezusters*, kapt. P. P. Dijkstra, naar Liverpool; het smakschip *Vrouw Elisabeth*, kapt. J. H. 'Kappen, van Dantzig naar Rouaan; het kofschip *de Jonge Dirk*, kapt. W. H. Mulder, naar Noorwegen; het kofschip *Cezina*, kapt. B. A. Visser, naar Newcastle. — Den 15 dito, het schonerschip *Orwell*, kapt. R. Cubitt, naar Londen; het schonerschip *Antje*, kapt. K. Weiger, naar Havannah.

Niets binnengekomen.

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat, door haar, te *Amsterdam* en te *Rotterdam*, op de hieronder vermelde dagen geveild zullen worden, de volgende hoeveelheden JAVA-SUIKERS, als:

Te *Rotterdam*, op *Dingsdag den 24 Februarij* 1835.
8688 Kanassers en Kranjangs }
1675 Zakken } liggende *aldaar*.
Te *Amsterdam*, op *Vrijdag den 27 Februarij* 1835.
6875 Kanassers en Kranjangs, liggende *aldaar*.

De Monsters en Veilconditien zullen in tijds worden uitgegeven.

Amsterdam, den 17 Januarij 1835.
VAN DER HOUVEN, *President.*
KOOIJ, *Directeur, fungerend Secretaris.*

Nederlandsche Handel-Maatschappij.

De Directie maakt bekend, dat de *Voorjaars-Veilingen* der Maatschappij van 1835, (uitgezonderd die der Specerijen, waarvan nadere aankondiging zal geschieden) zullen gehouden worden op de dagen en plaatsen, en bestaan zullen uit de artikelen en hoeveelheden, hieronder gemeld, als:

Te *Rotterdam*,
Donderdag den 5 Maart 1835.
79,741 Balen JAVA KOFFIJ, }
9.630 —— SUMATRA —— } liggende *aldaar*.
2,830 —— JAVA —— liggende te *Dordrecht*.

Te *Amsterdam*,
Dingsdag den 10 Maart 1835.
108,912 Balen JAVA KOFFIJ, liggende aldaar.
Woensdag den 18 Maart 1835.
6,881 Kisten en Kistjes THEE, liggende *aldaar*.
823 —— liggende te *Rotterdam*.

De Maatschappij geeft bij deze aankondiging de verzekering dat zij, vóór hare gewone *Najaars-Veilingen*, geene andere *Koffij* en *Thee*, dan de bovengemelde partijen aan de Markt zal brengen.

De Monsters der Koffij, zullen op Maandag den 26 dezer verkrijgbaar zijn, terwijl de Conditien der Koffij en Thee in tijds zullen worden uitgegeven.

Amsterdam, den 17 Januarij 1835.
VAN DER HOUVEN, *President.*
KOOIJ, *Directeur, fungerend Secretaris.*

*** Getrouwd:
Heerenveen, den 15 Februarij 1835.
SJOERD J. DIJKSTRA, en
WIETSKE W. MOLLEMA.

*** Heden verloste zeer voorspoedig van een' ZOON, E. MOLLEMA, Echtgenoot van
P. A. BRAAMS.
Harlingen, den 5 Februarij 1835.

*** Mijne Huisvrouw ELISABETH FEDDEMA, beviel heden avond omtrent acht ure, voorspoedig van eenen ZOON en eene DOCHTER.
Leeuwarden, den 8 Februarij 1835.
J. MARCUS.

*** Heden beviel van eene DOCHTER, HILTJE VAN DER MEER, geliefde Echtgenoot van
C. HOMMES.
Leeuwarden, den 10 Februarij 1835.

*** Heden verloste voorspoedig van een welgeschapen MEISJE, JOHANNA EGBERDINA LEEUWE, geliefde Huisvrouw van
C. LE HEUX.
Lemmer, den 10 Februarij 1835.

LEEUWARDEN, den 14 Februarij 1835. Heden verloste van eenen ZOON, G. BEKIUS, Echtgenoot van
N. T. HAVERSCHMIDT.

*** Heden verloste, zoo gelukkig als voorspoedig, van eene welgeschapene DOCHTER, mijne geliefde Echtgenoot, JACOBA SIMMER.
Leeuwarden, den 15 Februarij 1835.
G. REISIGER,
Boekbinder.

*** Heden beviel van eenen welgeschapen ZOON, Vrouwe P. A. BIENEMA, geliefde Echtgenoot van
Mr. H. W. DE BLOCQ VAN SCHELTINGA.
Den Huize Oranjewoud, den 15 Februarij 1835.

*** Heden verloste voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON, GRIETJE DE WILDE, geliefde Echtgenoot van
IJ. J. REPKO.
Harlingen, den 15 Februarij 1835.

*** Heden na den middag, omstreeks 5 ure, werden onze ouderharten weder op nieuw gewond, door het treurig afsterven van onze op een na jongsten Zoon, RUDOLPHUS JENTJES TROMP, in den nog jeugdigen ouderdom van slechts 17 jaren en 9 maanden.
IJpecolsga, den 31 Januarij 1835.
JENTJE F. TROMP.
MARGJEN S. TROELSTRA.

*** De blijde dagen mijns hoogen ouderdoms, eindigden heden allertreurigst, door het onverwacht overlijden van mijn hartelijk geliefden Zoon, JOHANNES DE BOER, in den bloeijenden leeftijd van bijna 42 jaren.
Leeuwarden, den 2 Februarij 1835.
IEKE J. DE BOER,
Wed. OTTE E. DE BOER.
Strekt tot communicatie aan Familie, Vrienden en Bekenden.

*** Heden overleed, ten huize van den Wel Eerwaarden Heer J. B. MOQUETTE Predikant bij de Walsche Gemeente te Leijden, na een langdurig lijden, tot groote droefheid van hare Familie, en van hen, met wie zij in naauwere betrekkingen stond te komen, onze waarde Nicht, Mejuffer TRIJNTJE REINS ANTONIDES, in den jeugdigen ouderdom van ruim 24 jaren.
Leeuwarden, den 6 Februarij 1835.
H. C. SCHETSBERG.
Uit aller naam.

*** In den afgeloopen nacht overleed, ten gevolge van eenen hevigen aanval van beroerte, in den ouderdom van ruim 51 jaren, de Wel Edel Geboren Heer JENTJE CATS, Sz., in leven Vrederegter van het kanton Leeuwarden no. 1, en Lid van den Raad der stad Leeuwarden.
Leeuwarden, den 9 Februarij 1835.

*** Het behaagde den Allerhoogste, onzen geliefden Zoon, PIETER, met wiens geboorte hij ons voor ruim tien jaren verblijdden, heden weder tot zich te nemen. — Hoezeer met bloedende harten, bidden wij: Vader, uw wil geschiede!
Sexbierum, den 10 Februarij 1835.
A. P. ANEMA.
A. F. ANEMA, Geb. DOUMA.

*** Heden morgen ten zes ure, overleed mijn waarde Echtgenoot TETMAN WILLEMS DIJKSTRA, in leven Steenfabrikeur alhier en Assessor der Grietenij Menaldumadeel, in den ouderdom van circa acht en vijftig jaren, waarvan ik zes in den echt met hem heb mogen doorbrengen, mij nalatende een Zoontje, welke zijn verlies niet bezeft.
Berlikum, den 10 Februarij 1835.
H. L. WIJNIA,
Wed. T. W. DIJKSTRA,
Mede uit naam van des overledenen Dochter en behuwd Zoon.

*** Heden avond ten 8 ure, overleed tot onze innige droefheid, ons hartelijk geliefd jongst Kind en eenig Zoontje MICHIEL. Eene bezetting op de borst maakte na eene korte ongesteldheid, een einde aan zijn voor ons zoo dierbaar leven, in den jeugdigen leeftijd van één jaar en elf maanden.

Zwaar valt ons deze vernieuwde slag; wij wenschen echter eerbiedig te berusten in den wil van Hem, wiens doen altoos wijs en goed is.
Oosterzee, den 14 Februarij 1835.
W. VISSER, Mz.
M. VISSER, Geb. KOOPMANS.
Familie en Vrienden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te nemen.

*** Ons zoo innig geliefde oudste Zoon CORNELIS KLAASZ., overleed heden avond, na eene ongesteldheid van vier weken, ruim 12 jaren oud. Diep bedroefd berusten wij in Gods bestuur, hetwelk zeker wijs en goed is.

Hardegarijp,
den 12 Februarij 1835.

K. C. HOEKSTRA.
T. CLOPPENBURGH.

WARGA, den 13 Februarij 1835. Heden avond om 8 uren is alhier, na eene ziekte van eenige weken, in den ouderdom van ruim 62 jaren en na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten der R. C. Kerk, overleden, de Wel Eerwaarde zeer Geleerde Heer JOHANNES LEONARDUS ZORN, in leven Roomsch Cath. Priester en Pastoor der Gemeente van Warga en Wartena.

C. W. SEMLER,
Executeur Testementair.

De Prijs der BOTER te Leeuwarden, den 13 Februarij 1835, *f* 29 1/2.
De In- en Uitlandsche ROGGE en TARWE was dienzelfden dag: Rogge *f* 139 : 50 het Last. — Tarwe *f* 5 : 95 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 14 FEBRUARIJ 1835.

Nederlanden.				Gebl.
Werkel. Schuld.....	2 1/2 pct.	56	56 1/8	56 1/16
Dito dito.........	5 "	101 3/8	101 1/8	101 7/16
Uitgestelde Schuld ...		1 21/64	1 23/64	1 11/32
Kansbiljetten van dito.	*f*	26 1/4	26 1/2	26 5/16
Amort. Sijndicaat ..	4 1/2 pct	96	96 1/8	96
Dito dito	3 1/2 "	80	80 1/8	80
Schatkistbiljetten....	6 "			
OorlogsLasten	5 "	100 1/8		
Leening 1831	6 "			
Handel-Maatsch. ...	4 1/2 "			
Frankrijk.				
Ins. Grb. p. 22 Junij	3 pct.			
Engeland.				
Ins. Grb. p. 13 Mei	3 pct.			
Spanje.				
Perp. R. Rentele Ann.	5 pct.	46	46 1/8	46 1/16
Dito dito à *f* 1000 .	3 "	27 3/8	27 7/16	27 3/8
Cert. Osy & C. en Leg.	4 "			
Uitgest. 3 pct. Schuld		15 1/2	15 9/16	15 1/2
Cortes Bons te Lond.	5 "	43 7/16	43 1/4	
Engelsche Uitgestelde.				
Napels.				
Certific. bij *L. & B.*	5 pct.			
Dito bij *Falconn. & C.*	5 "			
Leen. te L. bij Roths.	5 "			

Rusland.				Gebl.
Obl. *H.* 1798 en 1816	5 pct.	103 7/8	104	
Obl. *Hope* 1828 en 29	5 "	104 1/8		
Cert. dito 1831 en 33	5 "	99 1/2	99 5/8	99 1/2
Obl. te Londen...	5 "			
Cert. te Hamburg..	5 "			
Inschrijving in Assig.	6 "	71 1/2	71 11/16	71 1/2
Certificaten van dito	6 "	71 7/8		
Polen.				
Aand. met Lot. fl. 100.		125		
Pruissen.				
Aand. met Lot. R. 50	*f*	113 1/4		
Neg. Londen 1830	4 pct.			
Oostenrijk.				
Aand. met Lot. *f* 100	*f*			
Dito dito *f* 250.	4 pct.	-		
Metalliek	5 pct.			
Dito te Lond. gen.	5 "			
Dito	2 1/2 "			
W.-Bank bij *Goll & C*	5 "			
Dito	4 "			
Cert. Stadsb. bij dito	2 1/2 "			
Ween. Bank-Actien	3	*f*		
Nieuwe Ween. Aand.	-	716	717	716
Denemarken.				
Negot. te Londen.	3 pct.			

Brazil. van 100 £ 85 1/2 a 1/8. — Columb. 1ste leening van 100 £ 21; dito 2de leening van 100 £ 25 1/2 a 9/16; onbep. Coup. *f* 5; kleine dito *f* 5 a 1/16. — Peru 6 pCt. van 100 £ 20 1/2. — Cortes van 510 £ 43 1/4 a 5/16; Coup. 24 1/2 a 5/8 a 1/2. — Darmst. Loten *f* 27 1/4 a 1/2.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN GAASTERLAND convoceren de Floreenpligtigen

a. Van *Mirns* en *Bakhuizen*, op Donderdag den 19 Februarij 1835, des morgens ten elf ure, in de Herberg te Rijs;
b. Van *Sondel*, op Vrijdag den 20 Februarij 1835, des morgens ten elf ure, te Sondel in de Hervormde Kerk;
c. Van *Harich*, op Zaturdag den 21 Februarij 1835, des morgens ten elf ure, in de Hervormde Kerk te Harich;

ten einde te stemmen eenen Floreen-Ontvanger in de respectieve Dorpen.

Balk,
den 4 Februarij 1835.

W. VAN SWINDEREN.
Van wege denzelve,
W. J. HEMSING.

STRANDVONDERIJ.

De STRANDVONDER van Ameland, zal, op Maandag den 23 Februarij 1835, des voormiddags ten negen ure, bij het Pakhuis te Hollum op Ameland, publiek, om contant geld, verkoopen:

2 Zware Ankers, 1 Werp- en 1 Dreganker, 1 zwaar Ankertouw, 1 dito (gekapt), 1 Jaagtros, 2 Kabeltrossen, 6 span Groot- en 6 span Fokkewant; verders Stingswanten, groot Stag, Waterstag, Bramstag, benevens een zeer aanzienlijke partij staand en loopend Touwwerk, 19 Zeilen (zoo groot als klein), 5 Kleeden, 1 Boot, onderscheidene stukken Rondhout, als Ra's, Gaffels, Gieken enz., Luiken, Watervaten, Koks en Scheeps Gereedschappen, (alles nog bijna nieuw) en eindelijk eenige Scheeps Victualij; alles geborgen van het in den nacht van den 23 op 24 October laatstleden gestrand Brikschip *Augusta*, Kapitein *Ludwig Schwell.*

Ameland,
den 10 Februarij 1835.

De Strandvonder voornoemd,
W. R. J. D. VAN HEECKEREN.

De Notaris P. STEENSMA, te Minnertsga, zal, op Woensdag den 18 Februarij 1835, des namiddags ten 2 ure, in de na te meldene Herberg publiek presenteren te verkoopen:

Eene hechte en sterke HUIZINGE en HERBERG met TUIN, BLEEK en KEGELBAAN, staande en gelegen op Grettingabuurt onder Almenum, het *Nieuw Bonthuis* genaamd. Mede zeer geschikt voor andere nering, vooral voor eene Bakkerij; door *G. W. Bouwma* als eigenaar bewoond. Waarop slechts geboden is de zeer geringe som van *f* 601.

MR. J. J. WIERSMA en G. S. ZIJLSTRA, openbare Notarissen te Sneek en Heeg, als daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg te Sneek, zullen, ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Sneek, publiek bij verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene beste, zeer vruchtbare en welgelegene ZATHE en LANDEN, met derzelver prompte HUIZINGE en SCHURE cum annexis, staande en gelegen aan het Pieke Meer, nabij den Hemdijk onder den dorpe Idzega, aldaar gekwoteerd met no. 23, groot in het geheel ter naam en faam 41 bunder en ruim 33 v. roede, alle Greidlanden, bij *Johan Sjerks Cnossen* en *Vrouw* als medeeigenaars wordende bewoond en gebruikt; waarop per 36 1/4 v. roede geboden is *f* 165 : 75, makende geheel *f* 18,646 : 87 1/2.
2. Eene dito ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE, benevens 2/3 van eenen WATERMOLEN cum annexis, staande en gelegen mede onder voormelden dorpe Idzega, de Huizinge aldaar gekwoteerd met no. 9, groot in het geheel ter naam en faam 25 bunder en ruim 35 v. roede, alle vruchtbare Greidlanden, door *Jan Fongers Ringnalda* cum uxore, als medeeigenaars wordende bewoond en gebruikt; waarop geboden is *f* 128 : 35 per 36 1/4 v. roede, makende in het geheel *f* 8,849 : 25.

De Landerijen St. Petri, en de Huizingen en Schuren cum annexis, den 12 Mei 1835 vrij te aanvaarden.

Wie gading maken, komen op Donderdag den 19 Februarij 1835, des namiddags ten twee ure, ten huize van den Kastelein *H. P. van der Woude*, te IJlst, bij de finale toewijzing, en koopen op Conditien alsdan voor te lezen, welke inmiddels te vernemen zijn ten Kantoren van voornoemde Notarissen.

De Notaris F. IJ. DE BOER, zal, als daartoe benoemd bij vonnis der Regtbank van eersten aanleg, zitting houdende te Sneek, en ten overstaan van den Heer Vrederegter van het kanton Bolsward, op Maandag den 23 Februarij 1835, des namiddags ten drie ure, in het logement de Prins te Makkum, provisioneel, publiek bij strijk en verhooggelden, aan den meestbiedende, presenteren te verkoopen:

Eene ruime HUIZINGE cum annexis, staande en gelegen op de Krommesloot te Makkum, waarachter een groote TUIN en een plekje WEIDLAND, bij het kadaster bekend onder sectie A, no. 1178 en 1185, thans door *Johannes Joltinga* wordende bewoond, en op den 12 Mei 1835 vrij te aanvaarden. Alles breeder bij Biljetten omschreven.

De Notaris F. IJ. DE BOER, te Makkum, zal, op tijd en plaats als boven, in het openbaar, bij strijk- en verhooggelden, provisioneel, ter verkoop presenteren:

Eene HUIZINGE, met STEDE en GROND, staande en gelegen in de Kerkstraat te Makkum, sectie A, no. 928, zeer geschikt tot winkelnering, en waarin voorheen eene Bakkerij gedreven en de Oven en Bakkerij nog aanwezig zijn; thans door *Jouke Gerbens de Boer* wordende bewoond, en op den 12 Mei 1835 vrij te aanvaarden. Alles breeder bij Biljetten omschreven.

De Notaris A. STINSTRA en de Griffier J. STINSTRA, te Franeker, zullen, op Donderdagen den 19 Februarij en den 3 Maart 1835, telkens ten 2 ure na den middag, in de herberg de Prins te Franeker, veilen:

Eene HUIZINGE met twee Kamers en Stalling voor acht Koeijen, in de Uitbuurt, no. 37, aan de Tzummervaart, ten Zuiden bij de stad Franeker; met den daaraan gelegen TUIN, en drie stukken WEID en BOUWLAND, te zamen groot 3 bunder 86 v. roede 70 v. el, bij *Pieter Meiles Zetstra* als eigenaar in gebruik; de Huizinge op Mei 1835, en het overige bij de toewijzing voor den Kooper aan te vaarden.

De Notaris W[...], [...] en den 4 Maart daaraanvolgende, bij de eindelijke 1835, bij de beschrijving, toewijzing, telkens des avonds ten 6 ure, in het Heeren Logement, publiek, presenteren te verkoopen:

1. Een uitmuntend PAN- en ESTRIKWERK, met deszelfs staande BLOKSHOUT, OVEN en TURFSCHUUR, de daarbij zijnde modern betimmerde HUIZINGE en ZOMERHUIS, WONING, WAGENHUIS en plek GRONDS, staande en gelegen, zoo aan de Zoutsloot, als op de Liemendijk en het Baantjerspad binnen Harlingen, wijk B, no. 126, 127, 128, 129, 130 en 141, in dier voegen alles door *Gerrit* en *Jan Paulus de Boer* is gedreven en wordt bewoond. Hetwelk terstond en de Huizinge den 12 Mei 1835 vrij te aanvaarden, op zeer gemakkelijke Conditien van betaling, zonder noemenswaardige overneming van Gereedschappen of Goederen.
2. Eene HUIZINGE met annexen, staande in de Groote Kerkstraat te Harlingen, wijk F, no. 177, bij *S. J. Reidmaker* als eigenaar, boven, en bij *Jan Kamp*, als huurder, voor 34 gulden, beneden bewoond; mede den 12 Mei 1835 vrij te aanvaarden.

BOELGOED.

De Notaris J. G. VAN BLOM, te Dragten, zal, publiek, bij boelgoed, presenteren te verkoopen:

Een uitmuntend BOEREREEUW en BESLAG, bestaande in 30 Hoornbeesten, 4 Paarden, 2 vole Varkens, 6 dragtige Vriesche Schapen, 2 beslagen Boerenwagens, 1 Ploeg, 1 Egge, 1 Aardkar, 1 Sleeptrog, 1 paar Barten, 1 beste Karnmolen, 1 Karn met koperen hoep, 4 koperen Melkemmers, 1 dito Waschketel, 1 Spek- en Kleederkist, 1 Bed en Peuluw, voorts allerhande Boerengereedschappen, en hetgeen ten dage des boelgoeds meer zal worden gepresenteerd.

Wie hieraan gading maakt, kome op Dingsdag den 24 Februarij 1835, des morgens ten 9 ure, ten huize van *Warnder P. de Boer*, Huisman te Rottevalle, en koope op dan voor te lezene Conditien; zijnde alles voor de belanghebbenden te bezigtigen, des Donderdags, Vrijdags en Maandags te voren, van 12 tot 3 uren.

Een VEERSCHIP, groot 19 ton, met Zeilen en toebehooren, te koop. Te bevragen bij JOHANNES GOSSES POSTMA, te Oosterzee.

Iemand een beste zwarte enter HENGST, zeer geschikt om tot Dekhengst te worden aangehouden, zijnde van best ras, en waarvan reeds een vroeger jong tot Dekhengst in Vriesland dient, verlangende te koopen, vervoege zich bij den eigenaar SIMON TERPSTRA, aan den Eewal onder Sijbrandahuis.

Bij beslotene briefjes presenteert men aan te besteden:
Het AFBREKEN van de Oude en het WEDER OPBOUWEN van eene *GEHEEL NIEUWE BOERE HUIZING* en *SCHUUR*, onder en nabij het dorp Morra, volgens daarvan zijnde Bestek en Teekening, hetwelk met den 23 Februarij e. k. bij den eigenaar FOLKERT KORNELIS BOTMA, in de af te breken Huizinge, ter inzage zal zijn gelegen, en zulks met bijlevering van de benoodigde Materialen.

De briefjes moeten vóór of op den 3 Maart 1835, franco zijn ingeleverd, bij den eigenaar voornoemd.

Oproeping van Crediteuren.

Wie iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan den Boedel en Nalatenschap van *ANDRIES SEERPS DE BOER*, in leven Herbergier te Koudum, wordt verzocht om vóór den eersten Maart 1835 daarvan opgaaf of betaling te doen aan den Heer EVERT SJOERDS, te Hindelopen, als Voogd over de beneficiaire minderjarige Erfgenamen van den overledene, of ten Kantore van den Notaris G. KEUCHENIUS, te Koudum. *Brieven franco.*

Al degenen welke iets te vorderen hebben van of verschuldigd zijn aan den Boedel en Nalatenschap van *EELTJE WATZES BOSMA*, in der tijd Boer, gewoond hebbende en overleden te Goingarijp, en van deszelfs nog in leven zijnde Weduwe *WIETSKE ROELS RIJPKEMA*, doch thans hertrouwd met *Minne Ijkes Ijkema*, echtelieden, huislieden, wonende te Goingarijp, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen, vóór of uiterlijk op den 1 Maart 1835, ten Kantore van den Notaris T. S. VAN DER LEIJ, te Langweer.

Al diegenen welke iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of eenige titels, papieren of documenten onder zich berustende hebben, behoorende tot de Nalatenschap van den Heer *TAEKE PLANTINGA*, bevorens Controleur der Directe belastingen, gewoond hebbende te *Harlingen*, — laatst gewoond hebbende, en op den 1 November 1834 overleden te Wormerveer, worden verzocht daarvan opgave of betaling te doen ten Kantore van den Notaris D. DONKER, te Zaandijk, vóór of op den 11 Maart 1835.

DE KERKVOOGDEN der Hervormde Gemeente van *Hartwerd*, voornemens zijnde een nieuw REGISTER VAN DE GRAVEN op het Kerkhof aldaar aanwezig, op te maken, roepen door deze op, alle Eigenaren van Graven op gemeld Kerkhof, om vóór den 15 Maart 1835, hun regt van Eigendom, vrachtvrij in te zenden aan K. B. NIJDAM, administrerend Kerkvoogd te Hartwerd. Zullende bij nalatigheid daarvan het regt van Eigendom als vervallen worden beschouwd.

VERANDERING.

De ondergeteekenden Eigenaars geworden zijnde van het BEURTSCHIP, varende van *Corredijk* op *Sneek*, (vroeger toebehoorende aan *A. J. v. d. Meer*,) verzoeken ieders gunst en aanbeveling; belovende eene prompte behandeling.

Gorredijk,
den 9 Februarij 1835.

H. S. ZWART.
J. R. v. D. ZEE.

NB. De DAMPARTIJ die op Vrijdag laatstleden zou plaats hebben, is uitgesteld tot *Vrijdag aanstaande den 20 dezer*; wordende alzoo nogmaals alle Liefhebbers, die geen prijs door uitnoodiging der Courant hebben gewonnen, verzocht, zich des morgens van dien dag, vóór 11 ure, aan te geven, bij J. VAN LINGEN, in het Nieuw Blaauwhuis te Leeuwarden.

)o( )o( )o(Men vraagt om als TWEEDE KNECHT te dienen, in het St. Anthonij Gasthuis te Leeuwarden: een Persoon van middelbare jaren, van een onbesproken gedrag, en bekwaam om aldaar mede het noodige Timmerwerk te verrigten.

Verders is men in dat zelfde Gestichт benoodigd: iemand die de vereischte bekwaamheid bezit, om aldaar de plaats van BINNENMOEDER te bekleeden. — Diegenen welke genegen zijn, om zich tot het waarnemen van bovengenoemde functien aan te melden, vervoegen zich voorzien van voldoende bewijzen van goed gedrag, des Donderdags namiddags tusschen vier en vijf uren, in het Gasthuis bovengenoemd, om alsdan met de Voogden en Voogdessen te kunnen spreken.

Tot nadere informatie voor de gegadigden tot bovengenoemde betrekkingen is dienende, dat beide moeten zijn ongehuwd of wel Weduwenaar of Weduwe zonder kinderen, en dat men bij voorkeur iemand tot Binnenmoeder zal kiezen, welke den ouderdom van ten minsten dertig jaren heeft bereikt.

)o( )o( )o(Een KUIPERSKNECHT, zijn werk ten deele verstaande, kan direkt of op Mei aanstaande werk bekomen bij *JAN H. DOELE*, te Balk.

)o( )o( )o(Een WAGENMAKERSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, hetzelve dadelijk begeerende, vervoege zich in persoon hoe eerder hoe liever bij *B. WIJTSMA*, in het Kaatsveld te Franeker. *Brieven franco.*

)o( )o( )o(Een ZILVERSMIDSKNECHT, zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan van stonden aan of op Mei, werk bekomen bij *R. S. ZIJLSTRA*, te Dragten.

)o( )o( )o(Er wordt gevraagd een JONGELING, het *Brood-* en *Kleinbakken* willende leeren. Vervoegende zich liefst in persoon of brieven franco, bij *B. K. PLANTENGA*, Mr. Bakker te Harlingen.

***** De Boekhandelaar G. YPMA, te *Franeker*, geeft uit, en heeft aan zijne Confraters in deze Provincie verzonden:

WILLEM LORÉ *zijn leven geschetst door Mr.* J. W. DE CRANE; *en zijne voornaamste Dijk- en Waterwerken geschiedkundig beschreven door* W. EEKHOFF. Prijs 90 centen.

Wij maken onze Landgenooten attent op dit boekje, dat het leven behelst van den man, die, opgevoed in het Burger Weeshuis te *Leeuwarden*, de aanlegger is geweest van de *Dokkumer Nieuwe Zijlen*, de *Koudumer- en Suringer-Slaperdijken* enz.; die, door eigene oefening en inspanning, zonder geleerde opvoeding, tot den rang van Professor aan de Academie te *Franeker*, opklom, ja, aan het Hof van den Stadhouder WILLEM IV genoodigd, Hoogstdeszelfs leermeester en vriend werd!

***** Van het JOURNAAL *der Verklaringen van ingevoerde Turf*, en van het BEWIJS *van aangifte*, is van heden af, voorraad voorhanden bij den Boekhandelaar G. YPMA, te *Franeker*. — Van het overige Materiëel betrekkelijk dit Middel, en van dat voor den ophef van al de overige plaatselijke Belastingen, ingerigt overeenkomstig de bestaande Reglementen, is *steeds* voorraad aanwezig; als ook na opgegevene Modellen te bekomen: *Maandstaten* voor de Belastingen, enz. enz.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ, LETTER K, No. 176.